

Noored Kotkad ja Kodutütred

Kaitseliidu noorteorganisatsioonide

Noored Kotkad ja Kodutütred

avalike suhete juhend

Kaitseliit

Noored Kotkad ja Kodutütred

Toompea 8, 10142 Tallinn

nooredkotkad@kaitseliit.ee / kodututred@kaitseliit.ee

SISSEJUHATUS

Käesolev juhendmaterjal on kasutamiseks olukordades, kui Kaitseliidu noorteorganisatsioonide liikmed ja töötajad esindavad organisatsioone avalikes kanalites (meedia, sotsiaalmeedia jms). Käesolev juhend annab suunised Kaitseliidu noorteorganisatsioonide eesmärkide ja põhisõnumite ühtseks kommunikatsiooniks avalikkusele, sh meedias ja sotsiaalmeedias sobiva materjali loomiseks ja levitamiseks.

NOORTEORGANISATSIOONIDE TUTVUSTUS

Noored Kotkad on 27. mail 1930. aastal loodud, Kaitseliidu seaduse alusel tegutsev üle-eestiline vabatahtlik poiste organisatsioon, mille tegevuse eesmärk on isamaalises vaimus kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks Eesti kodanikeks.

Noorteorganisatsioon Kodutütred on 19. jaanuaril 1932. aastal loodud üle-eestiline vabatahtlik tütarlaste organisatsioon, mille tegevuse eesmärk on isamaalises vaimus kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks Eesti kodanikeks.

Mõlemad organisatsioonid taasloodi 12. augustil 1989 Pärnumaal.

Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonidesse kuuluvad noored vanuses 7-18 eluaastat ning täisealised noortejuhid. Noortejuhtide ülesanne on luua noortele tingimused, mis toetavad noorte isiklikku arengut, sotsialiseerumist ja kujunemist ühiskonna hästi toimetulevateks liikmeteks.

Noortejuhtidele tagatakse väljaõpe Kaitseliidu koolituskeskuses. Noortega töötamiseks vajalik sissejuhatav kursus kestab kaks nädalavahetust, mille lisandub praktika sooritamine välilaagris.

Visioon

Iga noor tervitab võimalust panustada riigikaitsesse!

Missioon

Kaitseliidu noorteorganisatsioonide missiooniks on vabatahtlikkust väärtustades pakkuda noortele parimaid arengu- ja tegutsemisvõimalusi isamaalise kasvatustöö kaudu.

NOORTEORGANISATSIOONIDE SÜMBOOLIKA

Noorteorganisatsioonide sümboliks on kotkamärk.

Kotkamärgil on kujutatud põhjakotkas, kelle turjal jõudis Kalev Eesti randa. Kotkas on tugevuse ja jõu sümbol, ta lendab kõrguses, mis peab tuletama Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsiooni liikmetele meelde õilsaid aateid. Kotka silm on tähelepanelik – samasugune peab olema ka noorkotkas ja kodutütar. Märgil on liiliaõis, mis tähistab puhtust ja korralikkust. Selle kolm haru märgivad noorkotka töötuse kolme punkti: isamaa-armastust, ligimese aitamist, noorkotka ja kodutütred seaduste ja kommete täitmist. Kolme haru ümbritsev side osutab organisatsiooni noorte sõprusele ja ühtehoidmistahtele. Liilia keskel asetsev Eesti Vabariigi vapp tunnistab, et Noored Kotkad ja Kodutütred on Eesti Vabariigis tegutsevad organisatsioonid. Liiliaõis kujutab keskaegse noole otsa, mille keskel on kompassinõel; need kaks kokku sümboliseerivad sirget rada ja ausat sihti, mida mööda peab käima noorkotkalikul rajal kõndija. Märgi all on lint, mille kiri tuletab märgi kandjale meelde tema kohustust olla alati valmis. Lindi ülespoole pööratud otsad tuletavad märgi kandjale meelde, et ta täidaks oma kohustusi rõõmsal meelel.

Noorte Kotkaste organisatsiooni tunnuseks on kotkamärk.

Kodutütarde sümboliks on ristikehinalehe rist, mille keskmes asetseb kotkamärk.

AVALIKKUSE EES ESINEMINE

Kodutütarde ja Noorte Kotkaste vormi kandes või organisatsioonidest rääkides teadvusta, et sa esindad kogu organisatsiooni. Sina oledki see organisatsioon. Sina kujundad organisatsiooni nägu. Veendu, et sul on olemas asjakohane ja tõene info.

Juhtmõtted

Kaitseliidu noorteorganisatsioonid - Noored Kotkad ja Kodutütred - on Eesti noore esmane võimalus panustada riigikaitseesse.

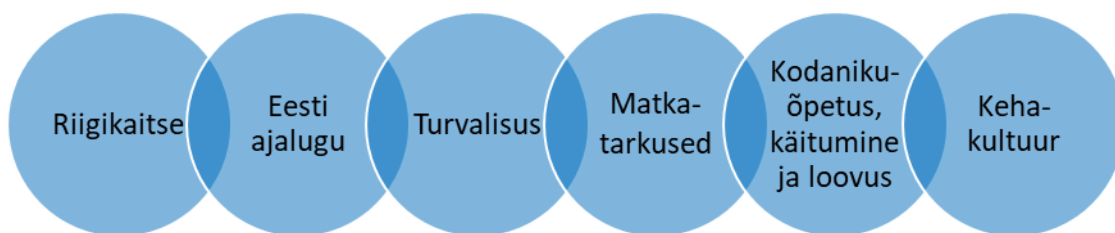
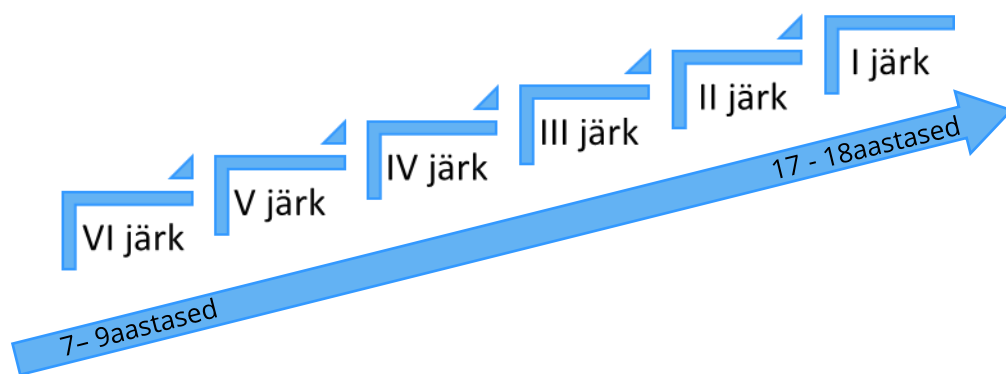
- Noorkotkad ja kodutütred hoiavad oma isamaad, austavad eesti keelt ning Eesti meelt ja traditsioone
- Noorkotkad ja kodutütred on ausad, vastutustundlikud ja südamlikud kodanikud, kes austavad oma vanemaid, kaasinimesi ja loodust
- Noorkotkad ja kodutütred teavad tervisliku eluviisi olulisust ja jagavad oma teadmisi teistele
- Noorkotkad ja Kodutütred väärtustavad vabatahtlikku tööd
- Noorkotkad ja kodutütred on aktiivsed, seiklus- ja õpihimulised noored.

Noorte Kotkaste ja Kodutütarde tegevus

Noored Kotkad ja Kodutütred kujundavad noorte väärtushinnanguid, pakkudes:

- aktiivset ja seiklusrikast tegevust;
- mängulist õppimist;
- enese proovile panemist;
- laagreid – matkasid – võistlusi;
- uusi sõpru ja tuttavaid;
- reisimist Eestis ja välismaal.

Organisatsioonide liikmed oskavad väärtustada oma kodumaad ja tegutseda ühise meeskonnana. Tegevus on väga mitmekülgne, pakkudes noorele võimalust õppida ja vastu võtta uusi väljakutseid. Noorkotkaste ja kodutütarde väljaõpe on jaotatud järgu- ja erikatseteks, mille sisu ja raskusaste muutub vastavalt vanusele.

Erikatsed annavad võimaluse ennast süvitsi mõnes valdkonnas arendada. Kodutütardel on 25 ja Noortel Kotkastele 62 erikatset. Populaarseimad on matkaja, esmaabiandja, laulja ja laskur.

MEEDIAMATERJALID

Positiivse avaliku kuvandi loomiseks on hea foto või video valik tihti tekstist isegi määravam. Visuaalmaterjal tekitab emotsiooni, esmase arusaama järgneva info suhtes ja võib olla otsustavaks, kas artiklit või sotsiaalmeediapostitust hakatakse lugema. Kasutatav materjal peab olema kvaliteetne, informatiivne ja üheselt mõistetav. Foto- ja videomaterjali valikul tuleb jälgida, et oleks täidetud vormikandmise eeskirju ja materjali sobivust kontekstiga.

Ürituse eel tuleb tutvustada eelpool toodud põhimõtteid ka foto- või videograafile, kes saab sellele aegsasti tähelepanu pöörata ja oma töö tegemisel sellega arvestada.

Eksitavaid ja Kaitseliidu noorteorganisatsioonide tegevusega mitte kokku käivaid pilte ja videoid levitada on keelatud.

Ebakorrektse foto- või videomaterjali avastamisel tuleb sellest esimesel võimalusel teavitada vastava maleva noorteinstruktorit.

Organisatsioone tutvustamas käies kasutada ja vastavalt sihtgrupile muuta PowerPoint esitlusi, mille leiab Noorte Kotkaste ja Kodutütarde kodulehtedelt.

Pildipank

Üritustel jäädvustatud sorteeritud ja kvaliteetne pildimaterjal peab jõudma Google Drive keskkonda, kuhu on kõikidele maakondadele loodud oma kaust piltide üleslaadimiseks. Enne fotode lõplikku üleslaadimist tuleb koostada pildi allkirjadega fail, mis sisaldab järgmist informatsiooni:

- fotol oleva ürituse nimi koos kuupäevadega;
- fotode autorid;
- pildi allkirjad (pildil olevate inimeste nimed);

Fotod on üles laetud sündmuste kaupa oma maakonna kausta.

Ürituste kajastamine

Iga maakonnaülese või muu suurema ürituse kohta tehakse meediakajastus. Riikliku tähtsusega üritusi (vabariiklikud üritused, riiklikud tunnustused, välisvõistlused või -õppused) kajastatakse esmalt läbi kesksete kanalite (kodulehed, Kodutütarde ja Noorte Kotkaste sotsiaalmeediaplattformid). Alles seejärel liigub info allüksuste infokanalite kaudu laiali. Meediakajastuse eest vastutab selleks määratud isik. Isiku ülesanneteks on sõltuvalt ürituse iseloomust pressiteate koostamine ja foto- ning videograafi teenuse tagamine, samuti üritusejärgne kajastus.

Maakondliku ürituse toimumisel võtta ühendust kohaliku meediaväljaandega või saata välja pressiteade. Pressiteade saadetakse kohalikele meediaväljaandele ja Kaitseliidu noorteorganisatsioonide avalike suhete spetsialistile, kes selle vajadusel lisaks meedialistidesse laiali saadab.

Pressiteate koostamise juhised on lisatud (Lisa 1).

Õppuste plaane ja ürituste detailset sisu (ajakava, bussisõidugraafikud, osajaleja nimekiri jmt) või osalejate andmeid avalikus informumis (Facebooki lehed, avalikud grupid ja üritused ning kodulehed) ei avaldata. Tundlik informatsioon peab jääma suletud gruppidesse või meilivestlustesse.

Logode kasutus

Kaitseliidu noorteorganisatsioonide logosid kasutatakse vastavalt Kodutütarde stiiliraamatule või Noorte Kotkaste stiiliraamatule. Stiiliraamat annab mh kasutusviiteid Kaitseliidu noorteorganisatsioonide jaoks loodud graafilise disaini osas.

Lapsevanema teadlikkus

Lapsevanem on üritusel osalemise nõusolekulehte allkirjastades teadlik, et kogu visuaalset materjali on organisatsioonidel õigus kasutada nende avalikes kanalites. Siiski on igal lapsevanemal õigus keelduda lubamast oma last pildistada või lapsest tehtud pilte avalikustada (meedia, sotsiaalmeedia, koduleht jm infokanalid). Luba mitte andes peavad sellest enne ürituse algust olema informeeritud:

- rühmavanem/-pealik;
- noorteinstruktor;
- laps ise;
- ürituse foto- või videograaf;
- sotsiaalmeedia eest vastutav isik.

SOTSIAALMEEDIAJUHIS

Hea positus sotsiaalmeedias

1. Lühike, aga informatiivne tekst. Kui on soov avaldada pikema tekstiga postitus, siis kasutada selleks Facebooki märkmeid (*Notes*), mis täidab blogipostituse eesmärgi.
2. Visuaal – arusaadav, kvaliteetne (jälgida vormikandmise eeskirjade täitmist).

Avalikud sotsiaalmeediakanalid (Facebook *page* või Instagram'i konto) võivad olla vaid allüksuste põhised (malevad, ringkonnad või ühised, näiteks Harjumaa Noored Kotkad ja Kodutütred).

Uue Facebooki lehe loomisel järgida korrektset ja ühtset sõnastust:

- Noorte Kotkaste Saaremaa malev
- Kodutütarde Pärnumaa ringkond
- Harjumaa Noored Kotkad ja Kodutütred (ühise lehe loomisel lähtutakse maakonna nimest, v.a Alutaguse, Viru ja Sakala)

Rühmadel on kasutusel vaid privaatsed Facebooki grupid info jagamiseks. Uue sotsiaalmeedia kanali loomisel tuleb kanali nimetus ja haldaja kontaktid edastada Kaitseliidu noorteorganisatsioonide avalike suhete spetsialistile.

Jätkusuutliku sotsiaalmeediategevuse võtmesõna on järjepidevus. Lehte luues mõelda läbi, kas ollakse võimelised järjepidevalt kanalitesse sisu looma. Sotsiaalmeediakanalid töötavad algoritmidega ning liiga harv postituste sagedus mõjub kanalitele pärssivalt ja ei tõsta neid jälgijate ajajoonele. Minimaalne postituste sagedus on üks postitus nädalas.

Kaitseliidu peastaap jälgib Kaitseliidu noorteorganisatsioonide avalike veebiressursside aktiivsust. Kui lehele/gruppi ei ole piisava regulaarsusega postitatud või lehekülg on olnud mitteaktiivne pool aastat, läheb see sulgemisele.

Märksõnad sotsiaalmeedias

#nooredkotkad, #kodutütred, #kaitseliit #võtmeisik

Lisaks võib luua märksõnu vastavalt üritustele (nt #spekter, #minierna, #suurlaager jne).

 Noored Kotkad

 Kodutütred

 @nooredkotkad

 @kodututred

LISA 1 Juhis pressiteate kirjutamiseks:

Organisatsiooninimi nimi

PRESSITEADE

Kuupäev 00.00.0000

Lühike ja tabav pealkiri

Pressiteate liid peab sisaldama kokkuvõtlikult kogu infot. Tavaliselt 2-3 lausega (u. 4 rida) peab ütleva ära; mis toimub, kus toimub, millal toimub ja kes korraldab. Informatiivse teate puhul sisaldab liid kõige tähtsamat sõnumit.

Seletav tekstilõik. Seletab lahti liidis esitatud info, täpsustab ja laiendab seda. Ürituste puhul kirjeldab ja tutvustab lõik esinejaid, toimuvaid tegevusi ning tegevuste eesmärgi. Siia saab lisada loetelusid, prognoose ja tulemusi jne

Täiendav seletav lõik. Kui esitatavat infot on rohkem ja see puudutab erinevaid alamteemasid võib seletavaid lõike olla ka mitu. Oluline on kõik vajalik kirja panna, kuid teha seda võimalikult lühidalt.

Tsitaat konkreetse infoga seotud kõneisikult. „Soovitav on siia panna organisatsiooni seisukoht käsitletava teema kohta, mis on teema motiivid ja tulevikuprognosisid. Tsitaat võiks olla umbes 2-3 lauset pikk ning kirjutatud lihtsas keeles. Tsitaat peab eelmistes lõikudes esitatud infot täiendama hinnanguga,“ lisas kõneisik.

Vajadusel on tsitaatide andjaid kaks. Teine kõneisik täiendab seletavaid lõike omast aspektist. „Näiteks võib tsitaat sisaldada koostööpartneri seisukohta ühisest projektist ning tutvustada nendepoolset panust tehtavale,“ lisas teine kõneisik.

Korralduslik infolõik. See on eelkõige oluline teadetes, mille tulemusena peavad ajakirjanikud kuskilt täiendavat infot saama. Siin võivad olla registreerumismõõdud, lingid, reeglid pildistamiseks või muud oluline info millega ajakirjanik peab arvestama.

Ajalugu või ettevõtte taustainfo. See lõik tutvustab ajakirjanikule tausta. Siia võib panna 3-4 lausega kirja ürituse ajaloo või firma põhitegevuste tutvustuse. Seda lõiku tavaliselt sõnasõnalt ei kasutata, kuid sealt saab vajadusel lisainfot lugejale tausta avamiseks.

Lisainfo:

Esimene kõneisik

Ametinimetus

Organisatsiooni nimi

Telefon

E-posti aadress

Teine kõneisik

Ametinimetus

Organisatsiooni nimi

Telefon

E-posti aadress

Koostaja:

Kokkukirjutaja nimi

E-posti aadress